

Warszawa, 20 marca 2025 r.
KL/116/39/JS/2025

Pan
Andrzej Domański
Minister Finansów

Stanowisko Konfederacji Lewiatan dotyczące zmiany dyrektywy Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej

Szanowny Panie Ministrze,

Konfederacja Lewiatan jest obserwatorem i uczestnikiem debaty na forum unijnym, od momentu publikacji pierwotnego projektu zmiany dyrektywy w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (dalej: ETD) w 2021 roku, jako jednego z elementów pakietu Fit for 55.

Ze względu na konieczność przyjęcia zmian w Radzie w sposób jednomyślny, stwierdzamy, że tekst zmienionej dyrektywy ETD z każdą kolejną wersją (od Prezydencji Belgijskiej, poprzez Prezydencję Węgierską, aż do trwającej Polskiej Prezydencji), coraz mniej odpowiada celowi, który na początku przyświecał Komisji Europejskiej, jakim była potrzeba harmonizacji przepisów na poziomie Unii Europejskiej. Należy wskazać, że odnosi się to do opóźnienia momentu stosowania z 2026 r. do 2028 r. (z okresem przejściowym utrzymanym do 2038 r.).

Nowa, zmieniona dyrektywa ETD powinna przede wszystkim preferować, poprzez niższe opodatkowanie, energię wytworzoną w instalacjach źródeł odnawialnych. W tym momencie poważnie rozważane jest całkowite lub częściowe zwolnienie zupełnie innych sektorów, takich jak rolnictwo, czy stosowanie zwolnienia z podatku akcyzowego od żeglugi morskiej i lotnictwa. Jednak możliwość stosowania zwolnień dla energii z wiatru, czy słońca wskazana jest wyłącznie jako opcja, co powoduje, że realne kształtowanie polityki dla OZE w Państwach Członkowskich będzie zależeć tylko od władz krajowych. Ten aspekt oceniamy negatywnie.

Utrzymanie możliwości wyłączeń jest równie istotnym aspektem, niemniej wszelkie zwolnienia i redukcje dot. nośników energii ze źródeł nieodnawialnych, powinny być

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

ograniczone do niezbędnego minimum, i stosowane w szczególności w Państwach Członkowskich, które mają inne punkty startowe, a ich transformacja energetyczna będzie dłuższa i bardziej kosztowna. Należy podkreślić, że koszty transformacji będą ponosić też odbiorcy energii, w związku z czym, w tym sensie, powinni być oni chronieni. **Ponadto, kontekst bezpieczeństwa energetycznego kraju w nowej sytuacji geopolitycznej, uzasadnia konieczność stosowania preferencji dla stabilnych źródeł energii. Wdrożenie dyrektywy ETD ma sprzyjać budowaniu bezpieczeństwa energetycznego.**

Należy przy tym pamiętać, że **aby niższe opodatkowanie trafiało w rzeczywistości do tych nośników energii, w stosunku do których ETD zakłada preferencyjne opodatkowanie, należy zbudować szczelny i jednoznaczny system dokumentowania prawa do stosowania stawek akcyzy wskazanych w kategorii 2 i 3.** Ich wielokrotnie niższy poziom, niż w stosunku do stawek przypisanych do produktów z kategorii 1, będzie prowadził do chęci nieuprawnionego oszczędzenia na należnych podatkach. Na przykład opodatkowanie (zgodnie z Tabelą A projektu ETD) kategorii 3 stanowi nieco ponad 1% opodatkowania przypisanego do kategorii 1. Nie można więc zapomnieć o uregulowaniach związanych z praktyką stosowania przepisów, zwłaszcza stawek akcyzy, i pozostać przy „życzeniowo” określonych celach ETD. Jest to szczególnie ważne w branży paliwowej.

Polityka UE dążenia do redukcji emisji gazów cieplarnianych, w tym dekarbonizacja transportu stanowi, w naszej ocenie, szanse dla gospodarki UE na rozwijanie i wdrażanie innowacyjnych technologii niskoemisyjnych oraz wzmacniania efektywności energetycznej w tym obszarze.

Rozwój nowych napędów oraz paliw niskoemisyjnych czy odnawialnych źródeł energii może wspierać poszczególne branże UE w osiągnięciu światowego przywództwa. Aby cała transformacja energetyczna nie prowadziła do osłabienia konkurencyjności gospodarki UE, kluczowym jest dostosowanie jej tempa do możliwości technologicznych, przy zachowaniu ekonomiki całego procesu. Ważne jest też zachowanie neutralności technologicznej w nowo tworzonych regulacjach.

W związku z powyższym:

1. **Proponujemy przywrócenie ogólnounijnego zwolnienia z opodatkowania autokonsumpcji energii** wykorzystywanej do produkcji, w tym także wytwarzania produktów energetycznych. Europejski przemysł, który konkuruje globalnie, będzie ponownie w niekorzystnej sytuacji, szczególnie w porównaniu z krajami, które nie mają porównywalnych systemów opodatkowania lub nie mają skutecznego systemu wyceny emisji dwutlenku węgla, takiego jak system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych EU ETS. Dalsze zwiększanie obciążenia kosztowego dla europejskiego

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

przemysłu stanowi znaczącą konkurencyjną słabość w porównaniu z krajami trzecimi, co może zwiększyć ryzyko deindustrializacji UE oraz możliwą relokację przedsiębiorstw poza UE.

2. **Pozytywnie oceniamy reformę opodatkowania energii, która zachęca do korzystania z bardziej ekologicznych paliw.** Obecnie wszystkie paliwa ciekłe są opodatkowane na podobnym poziomie. W naszej ocenie, należałoby wprowadzić relatywnie niskie lub zerowe opodatkowanie niskoemisyjnych paliw ciekłych, co przełożyłoby się na zwiększenie dostępności cenowej tego typu nośników energii.
3. Zwracamy uwagę, że **propozycja włączenia środków smarnych w opakowaniach do przepisów dotyczących kontroli i przemieszczania (EMCS) może spowodować nieproporcjonalne zwiększenie obciążeń administracyjnych po stronie przemysłu.** Postulujemy ukierunkowane działanie, koncentrujące się tylko na obszarach, gdzie istnieje ryzyko oszustwa. Takie podejście nie obciążałoby producentów i handlowców produktów, które nie nadają się do użycia jako paliwa, jednocześnie oferując bardziej skoncentrowane narzędzie do zwalczania przestępczości.
4. **Proponujemy utrzymanie preferencyjnych stawek podatkowych dla paliw gazowych oraz uznanie roli gazu ziemnego jako paliwa przejściowego w transformacji energetycznej.** Zgodnie z szacunkami zawartymi w Polityce Energetycznej Polski do 2040 r., zapotrzebowanie na gaz ziemny ma nadal rosnąć, przede wszystkim z uwagi na jego niższą emisyjność w stosunku do innych paliw kopalnych. Technologie gazowe są także ogólnie dostępne i przystępne cenowo, a także są konieczne do utrzymania bezpiecznej pracy systemu energetycznego w obliczu rosnącego udziału źródeł odnawialnych.

Kolejnym zaś krokiem w redukcji emisji gazów cieplarnianych może być mieszanie gazu ziemnego z biometanem lub wodorem. Istotna rola gazu ziemnego w procesie transformacji została uznana m. in. poprzez jego wpisanie do Taksonomii UE. Jednakże, w obecnym projekcie ETD, stawki dla paliw gazowych zostały istotnie podniesione.

Przykładowo, minimalny poziom opodatkowania gazu ziemnego mającego zastosowanie jako paliwo do ogrzewania w zastosowaniu gospodarczym w obecnej dyrektywie wynosi 0,15 EUR/GJ. W projekcie ETD są to stawki 0,45 EUR/GJ (od 01.01.2028), 0,48 EUR/GJ (od 01.01.2033), 0,75 EUR/GJ (od 01.01.2038) – wzrost odpowiednio o 300%, 320% oraz 500%.

Tak znaczący wzrost kosztów może powodować rosnące ryzyko ubóstwa energetycznego. Z kolei, minimalny poziom opodatkowania gazu wykorzystywanego jako paliwo silnikowe określony został w projekcie na docelowym poziomie 9 EUR za GJ, gdzie wartość energetyczna dla gazu wynosi 48,0 GJ/1000 kg. **Obecne opodatkowanie LPG w Polsce to około 900,00 zł/1000 kg. Wg projektu ETD, wyniosłoby 48,00 GJ x 9 EUR x 4,3 zł (kurs EUR),**

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

czyli około 1.857,00 zł / 1.000 kg. Jest to dwukrotny wzrost opodatkowania. Dodatkowo, koszty akcyzy stanowią podstawę dla opodatkowania VAT, a więc wraz z rosnącymi kosztami podatku akcyzowego rosną ceny brutto w związku ze wzrostem opodatkowania VAT. Postulujemy więc, by powyżej opisane założenia miały odzwierciedlenie w rewizji ETD i proponowanych stawkach opodatkowania dla paliw gazowych.

Zgłaszamy gotowość do rozmów w niniejszej sprawie. W przypadku pytań prosimy o kontakt z Dyrektorem Departamentu Energii i Zmian Klimatu Jakubem Safjańskim, tel. 660 425 475, jsafjanski@lewiatan.org.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan